

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám, Gergurov-féle házban,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A haeszmeyel nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt.
50 kr. — Egy óra 85 kr.

Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

Bécsi fürmedvények.

A magyarok elleni fürmedvények a régi székvárosban, kivált a jelen millennárius évben állandókká kezdenek válni, ha nem a birodalmi tanácsban, tehát az egyetemen tüntetnek ellenünk, megfélelvezve arról, hogy mivel tartozik Ausztria, mivel az egész monarchia a magyar alkotmányosságának, melyet százados, szívós küzdelmek megszentestettek és közvetlenül magunknak, közvetve részükre fentartottak.

Az osztrák monarchia poliglott alakjában sokban a nagy Oroszországhoz hasonlít, hol a különféle nemzetiségek tarka egyveleg a liberalizmust és a szabad alkotmányt mindekkoráig lehetlenné teszi, — és hol most még legalább, — más államforma az egyeduralomnál nem alkalmazható, — szerencséje, hogy az a mostani humanus császár alatt a legszelvidebb alakban nyilvánlik.

Eltekintve attól, hogy a magyar háromszor mentette meg az uralkodó házat a bukástul, és Ausztriát megalapítani és fentartani segítette, — azon alkotmányosabb, szabadabb szellem, mely átlengi a különben rabszolgaságra igen hajló szláv népet egyenesen innét származott át a Lajtán túlra, úgy hogy nélkülünk, Magyarország nélkül, alig lenne maga Ausztria, vagy ha lenne is, lenne holt-tömegek conglomeratuma, mint Oroszországban, hol a császár a nagy birodalom vallási központja, és az autokrat-akarát politikai törvénye. — Azt mondja a latin példabeszéd, hogy az igaz barát a szerencsétlenségben felismertetik, —

igen de még annak ellenkezője is áll, t. i. hogy az ellenség a szerencsében és jólétben leginkább mutatkozik, a lélektan azon törvényénél fogva, hogy igen nemes, önzetlen lélek kell hozzá, hogy a kaján irigység felébredése nélkül tiszta szívből örülni tudjunk az örülőkkel.

Igen, de Ausztria, kivált szláv népei, mint az a 48-iki korszakban is bebizonyult, a valódi alkotmányos szabadságnak önzetlen hívei soha sem voltak, náluk az anyagi érdekelés minden szabad szárnyalást, nemesb, erkölcsi törekvést lelohaszt, náluk mindig az utilitás volt az élet tartalma, — a dinasztia iránti hűség, áldozatkészség, virtus és nemes erőnyilatkozat, csak addig ment, meddig azt az önérdék sugta és mellőzhetlenné tette.

Azért környezték, és környezik most is az udvart, azért van a derót hű szolgáló, az odaadó szolgáló hűség az udvarral szemben, mely bezzeg nem igen nyilvánult Mária Terézia királynő alatt, midőn az udvari kegyben ma fűdőző cseh főnemesség jó része azonnal meghódolt a betörőkkel ellenek, a bajornak, mikor a magyarok mentették meg a dinastiát.

Az ezer évet túlélt és kitaró szívósságával jövőt ígérő magyar nemzetet perhorreskálják körülöttünk szomszédaink, mivel a nemzet politikai léte, előhaladása annak anyagi megizmosodását, és a külföldtől függetlenítését magában foglalja, természetesen anyagi érdekeik hátrányára, ezt a perspektívát nem szeretik Ausztria népei, annak lármás vezetői, — most is

azt akarnák, hogy Bécs kapujánál Ázsia legyen, egy nekik tributarius, gazdag természeti kincseit nekik feláldozó Ázsia.

A bécsi deákok e nemzet belső attractiv ereje bántja, mely erőszakoskodás nélkül a nemzetiségeket magába olvasztja, — a néptömegeket, de még a Luegereket is egyenesen a legszemtelenebb anyagi érdek vezet, bárminő ezégek is használtassanak, mindig ily megtisztelő ezimékkel illetik a magyart. Inkább így, mintsem hogy magasztaljonak, — mivel dicséretük a mi vesztünk lenne, az ő kedvükbe járnai, saját magunkról lemondással lenne egyenlő, azért mondtam, hogy szidalmaik reánk nézve csak megtisztelők lehetnek.

Majosi.

Zombor haladása.

Az új főispáni aera már megteremtette gyümölcsseit. Kezdünk teljesen megbizni Vojnits főispán ígéréiben, hogy a politikát a magán életbe be nem viszi — s a közérdekeket külön választva öhajtaná látni — a politikától. Dr. Vojnits Istvan előde ily elveket szintén hangoztatott, a gyakorlatban azonban ép az ellenkezőt produkálta. Környezete — kik előtt bálvány számba ment — mindent elért. Kedvencei és imádoinak serege számot tarthatott bármely állásra — ha mindjárt nem birt is a szükséges képesítéssel; a távolabb esőkre a politikai magatartás volt az irányadó. Állás, javadalom vagy főispáni protectio csak a tizenhárom próbás kipróbált kormánypartinak jutott; ellenzéki ember, ha mindjárt rendelkezett is a szükséges képesítéssel, kiserletet sem mert tenni az ily előnyök elnyerésért.

No de ez volt a kisebb baj, mert végre is, aki ellenzéki meggyőződését az ilyféle előnyök elnyerése fölé helyezte, az belesnyugodott a megváltozatlanba. A nagyobb baj volt a politikanak a társadalmi életbe történt plántálása.

Olvasóköz, kaszinó a szerint nyerte tisztviselőit, amint azt a főispáni akarát diktálta. A. és B. egyenlő műveltségi fokozaton, egyenlő izles és hajlamokkal a legjobb barátokká válnak, ha a B. véletlenül nem ellenzéki kiskednek, s ezért A. a kormánypartit.

Legujabb divatu, **kemény és puha kalapok.**

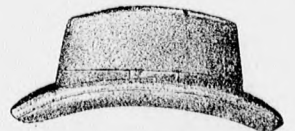
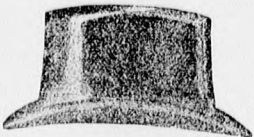
Legjobb gyártmány.

Kapható

Engel Mórnál,

Zombor.

Kossuth-utca.

ne félne barátokozása miatt a nagymogul nehezítésétől. Mert hát erre is volt eset elég. A sajtó emberei nemcsak politikai maguktartásuk szerint lettek mérlegezők, de annak a lapnak szerkesztője, belmunkatársa stb. a ki a főispáni hatalom féltelensége vagy egyéb kinövéséi ellen mert czikkezni — a főispán akaratának megfelelő társadalmi lenészesben részesült. A félhivatalos „Bácska” számolva azzal a ténnyel, hogy a megválasztott törvényhatósági hivatalnokok tulajdonképp a főispán által kinevezett kreaturák, annyira ment a lojalitásban, hogy e tisztviselők minden cselekményét kifogástalannak s dicsőítendőnek tartotta, míg az eklátans mulasztások előtt szemet hanyt vagy mentegető szavakat talált.

Az új aerának csiráját hordja magában a „Bácska” mult pénteki számban megjelent közleménye, mely a tétlen közegek személynéek megnevezése nélkül ugyan, de általánosságban tartott szemrehányással ostorozza a Zombor város hátramaradottságát összehasonlítva kezekkel szemlélő faktorokat. Alig hisszük, hogy a félhivatalos lap már részeseit volna oly általános elismerésben, mint minőt e cikkével kivívott, s mi ez általános elismerést szivesen megtoldjuk gratulációinkkal, — s óhajtuk, hogy a társadalmi életben azelőtt ráerősökölts s most lerazott rabbinceseket mint a szabad sajtó megmetélyezőit magától örökre távol tartsa.

Hozzájárulunk s alajruk t. laptársunk czikkét, s a hátramaradottság első faktorának, a város első tisztviselőjének, a polgármesternek megsugjuk az általános meggyőződést, hogy ő egy törvényhatósági joggal felruházott, Bács vármegye székhelyet képező intelligens publikummal bíró város vezetésére nem való. A ki az énegyedes közgyűléseken felolvassa hány beadvány érkezett az íktatóba, hány lett elintéztve; a ki a legkisebb alkalmat is megragadja, amikor valami deputatába menés, bankett stb. kínálkozik, az még nem felelt meg polgármesteri állásának.

Az örökös „nincs pénz” a tétlenség leplezésére szolgál. Példa rá többek közt a fedezettel bíró park-kioszk építésének indokolatlan halogatása. Ha Pancsova 1050/0. pótdó mellett kétszáz ezer forintot szavaz meg a millennium megörökítésére szolgáló különféle kulturális célokra, akkor Zombor s m fog tönkre menni, ha pótdója emel-

teik. A mely város egy év alatt a zentai, zágrábi és budapesti deputatiókra 6000 forint költ, s más haszna nincs, minthogy ő felsége tudomást szerez a zombori kukorica állásáról, — az költethet bátran százszor annyit modern beruházások és kultur czélokra.

A mi polgármesterünk azonban ily czélok iránt érzékelt nem bír, s retteg minden újítástól. De akkor sem túloznunk, ha azt mondjuk, hogy Bács vármegye székvárosa nem hátramaradottságú, ami egy bizonyos megállapodást jelent, hanem hátramaradottságú, mert a többi vidéki városok közül. Czedler főkapitányi regiméje alatt nem volt alkalmunk tapasztalni, hogy a járdán tot talicska kerekre az ember tyukszemét letopassza, vagy hogy a korszak és pálinka merések előtt a kocsiokba fogott lovak gazda nélkül elvezik teljes szabadságukat, — s természetüknek megfelelő fizkandózással rémitgetik a gyengébb idegzetű nőket s gyermekeket. Vagy volt e kázus arra, hogy egy városi kivilágítás alkalmával midőn a legnagyobb tömeg hőmpölyög az utcán, a városi gazda az utcákat separteti, — mint az a millenniumi kivilágítás alkalmával megtörtént. Hát a szabályrendeletben gyökerező nyári járdá öntözés s a téli jég és hó eltakarítás miért nem lesz foganatosítva — mint azelőtt?

Folytathatnánk a retrográd haladás számos példával, de hisz kárba vesztett munkát teljesítünk mindaddig, míg a városnak a modern eszék iránt közönyös ösdi faktorai — a kor igényeit méltányolni képes, a város érdekét szíven hordó, s a reform eszmeiket felkaroló civilizált új erővel föl nem váltatnak.

S.

A játék a beszéd-értelemgyakorlat szolgálataiban.

— Első díjjal jutalmazott pályám. —

A r. k. tanítóegylet díszgyűlésen felolvasta :

Vrably Gyula.

(Folytatás.)

A gyermek meg- és kiismerésére is igen fontos és alkalmas az u. n. előkészítés és szoktatás. Az első behatásokra, ingerekre a

gyermeki kedély és lelket meg kell szoláztatni, hogy később tudomásunk legyen annak állapotáról.

Tehát a szoktatásoknak és előkészítéseknek összefoglalva, czélja nem más, mint a gyermek előtt az iskolát megkedveltetni, rá nevez *szükséges helyjé tenni*; — czélja: a gyermek *rendszeres munkára* — lassu menetben — előkészíteni. Tehát a *szoktatás és előkészítés* — kimondhatjuk, — a *rendszeres tanulás és szigorú iskolai rend jelleget kizárja*.

A főnt elsoroltaknál egyebet ne várjunk, de *ne is kívánjunk* az előkészítés alkalmából, a mely a körülményekhez képest 4—6 hétig tarthat. És a mennyiben az előkészítéseknek igen sokat teszünk a „Vezérkönyv” utasítása szerint, szóljunk arról is.

A Nagy László „Vezérkönyve” — a mely könyv első hat §-ban foglaltak kevés vagy sok voltáról kell beszélnem — ezt mondja magáról: „... Ez a „Vezérkönyv” csak irányítógaz *vezérlési és gyámoltatási, nem pedig megkötési* akar... stb. És a „Vezérkönyv”-nek kell, hogy ilyen célja legyen, hogy kétes esetekben segítsen a hozzáfurdulónak, ambar az a nyagot, s az azon atlenög szellemet mindenki külön tanulmányozza át, a mely tanulmányozásnál figyelembe veendő a *helyi körülmény, a lakosok foglalkozása és életmódja* s mindazon viszonya, a mely kívánja, hogy „*az életnek tanis!*”

A Vezérkönyv egy, szakember által kipróbált módszertartási *rövid utat, helyes utat* akar és akarjon bemutatni; — de, hogy a jobb, tapasztalatilag jobba minősített utat ne használjuk, azt nem mondja: nem mondhatja ki a vezérkönyv, mert hisz: „Rómába is több út vezet.”

Mivel azonban *helyes módszertani eljárás* kell a Vezérkönyvnek *tartalmazni*, kívánatos, hogy a *szertő gyakorlati paedagogus* legyen, mert csak úgy bízhatunk meg benne. Etenken emlekeztünk kitünő humoristánk, Mikszáth Kálmán paedagogiai vezérkönyvére, a mely kulcsképen akart szolgálni a magyar nyelv tanításához, s a mely kulcs-csal talán igen sikerült *humoros* dolgot, de *kevésbé sikerült* vezérkönyvet adott át a forgalomnak.

A vezérkönyvet jól megválogassuk.

*.

TÁRCZA.

Egy öreg színész-pár.

Irta : Gabányi Árpád.

Mikor Fehősi Zsiga bácsi s az ő kedves élete párja a zinti pályára léptek, egészen más világ volt, mint ma.

Akkor a csinos külső, irni-olvasni tudás és a mindent koronázó lelkesedés elég volt arra, hogy valakiből jó „aktor” legyen. Hölgyeknél még az olvasási tudományt is elengedték, mert hiszen azért van az embernek udvarlója vagy férje, hogy addig olvassa föl a „rollet” mig hallomásból meg nem tanuljuk.

Es mennyivel jobb világ volt ez!... Akkor még nem voltak diplomatikus színészek mint ma, s a konzervatoristák nem foglalták el a legelső pozíciókat minden tisztességes társaságnál. Korosabbaké volt az elsőség s a kezdő nem játszhatta rögtön Hamletet, de boldog volt, ha neki osztották az első vagy második csatlót.

Most a fiatal ember mint diplomatikus színész kerül ki a konzervatoriumból, minden modern szerepet a kis ujjában van, este aztán tele léniazza az arcazt, egész mappát csinál a képére s kész „jellemszínész”. Akkor az első színész is flastrommal ragasztott az orra alá egy kis szőrt s játék után gondosan etette, hogy megmaradjon neki az egész szezonra. Festék is csak kétféle volt: piposítónak egy kis „kugellak” meg a téglí-

feneké, melyet a gyertya lángja fölé tartott az ember s kész volt a feketítő.

Ki hallotta akkor híret a „Jugendlicher Teint Nr. 2.” vagy „Karakter-roth” és „ránzfesték”-féle elnevezéseknek?

Ama szép időkben Zsiga bácsi és neje hírneves színészpár volt. Urambátyám első hérosz, kedves neje pedig páratlan tragika-vő. Bámulták és tapsolták őket országsterre és még most is a dicsőség tetőpontján állanak, ha a direktornak nem volna az az ördögös bogara, hogy csak a fiatalokat protezsálja...

Mindig csak új darabok, új betanulás. És micsoða bolond dolgokat irnak most az emberek!

„Ahol unatkoznak”, „47-ik czikk”, „Dóra”.

Egyszerre harmincz ember is van a szinpadon, mely ugy tele van halmozva mindenféle kerevettel és asztallal meg székekkel, mint valami butor-raktár.

Hej, milyen mas idő volt, midőn még „Hinkó”, „Vasárlarczos”, „Lázár a pásztor”-ban mutatta meg az ember, hogy mire képes a művész!

Ilyen ábrándokba merülve üldögélt Zsiga bácsi kis szobácskájában, szemlét tartva egy csomó szerep fölött, melynek mindegyike ugy tűnt föl előtte, mint egy-egy sirba költözött kedves rokon, családtag, melyeknek ő adott egykor életet s melyeket sirjukból talán sohasem fog többé föltámasztani a direktor!

Egyszerre csak fölnyilt az ajtó és neje,

Aurélia lépett be sápadtan, könyves szemekkel s valami összehajtott irast dobott az asztalra.

Zsiga bácsi részvételtjes arczkifejezéssel közeledett élete párjához s hangja reszketett a gyöngédsegtől, midőn megszólalt: — Édes... Mi lette magát — kedves? Ujbol valami megaláztatás?

— Ah! Édes ezt már nem lehet elviselni! Nézzé, mit osztottak nekem! „Pelekeskei”-ben a boszorkányt! Nekem! Nekem, ki Griselidben arany serleget kapott s kit Mikalakan fehérbe öltözött leányok koszoruztak meg!

— Az régen volt, édes!

— De ami ma történt velem, az nem volt régen, az ma volt.

— Es mi történt ma magával, édes?

— Képzélje csak, az öltöző helyemet elfoglalták; egy pisze orru konzervatoristát tültezt a direktor a helyemre, engem pedig a karhölgyek szobájába utasított.

— Ez sok! kiáltott Zsiga bácsi, öklével a színház felé fenyegetve, majd könyező nejehez sietett s megcsókolta kezét és homlokát.

— Velünk méltatlanul bíának édes; nagyon, nagyon méltatlanul. Suttognak, kacagnak megettünk, ha megpillantanak. Nincs semmi tekintélyünk s ez ifju emberekben semmi tisztelet irántunk. Multkor is hallottam, midőn Ballavári, az a fiatal tacs-kó, így szólt a hátam megett: „A színész ha megvénül, haljon meg.”

— Oh! Hallgass! hallgass édes! Mert ez rémes még gondolatnak is! szólt erre megdöb-

Dolgozatom folyamán azon kérdéshez jutottam, vajjon Nagy L. vezérkönyvének az iskolázás előkészítésére, szoktatására vonatkozó pontja elég-e vagy sem a cél elérésére? — lehetne-e massal, szintén alkalmas anyaggal bővíteni, kiegészíteni?

Főnnebb emeltem, hogy a szoktató eljárás 4—6 hétig tart. Ezen időre a következő anyag van a Vezérkönyvben főlveve: 1. §. A gyermek fogadtatása. 2. §. A bízalom felkeltése. 3. §. Fegyelmi szoktatások. 4. §. Szólasra ébresztés és batorítás. 5. §. Iskolai rend és némely kötelességek öntudatra hozása. 6. §-ból a kezek és újjak ismertetése.

Ezen elsőit pontokban — érdekes megvizsgálni, hogy mi foglaltatik, mivel utatistat kaphatunk belőlük a dolgozat további folyamára.

Az 1. §-ban nincs semmi különös: a gyermeket a tanító igen barátságosan fogadja, mert nem tudhatja, melyik gyermeket íjlesztették ép ő vele, nem tudhatja, hogy melyik venné nagyon észre a kedvetlen arcot, a sötét tekintetet vagy a homlok komoly redőit.

A 2. §. már igen érdekes és arra mutat, hogy Nagy L. nagyon ismerte a gyermekek lelkét, midőn a *játekról* kezd velük beszélgetni. A gyermek bizalmát nem is lehet alkalmasabb dologgal megnyerni, mint a játékkal. Adhatsz neki cukrot, gyümölcsöt stb. nem veszi jó néven a felénk gyermek, sőt el sem fogadja; — de beszélj csak játékaíró! . . . egy, kettő! — körül fognak, — s a kis, széjjel nyitott ajkak bizonyítják, hogy mily áhitattal lesik szavaidat. — S ha már *kinyitották* a szájukat, *meg kell csak szólaltatni*.

A játékról Nagy L. azonban röviden szól, nem terjeszkedik úgy ki, amint a játék pädagogiai fontossága megkivánna — jöhet a „*Figyelmeztetés*” alatt megadja az irányt, melyet ismertebbé tenni és részletezni e tételnek feladatát.

(Folyt. köv.)

Bácskai kiállítók.

A fa-,butor- és dekoratívó ipar csoportjában nagyon sikerült a zombori fülke, melyet öt iparos rendezett be a tárgyaival. A fülkében kiállítanak: Hlavatsk

Károly és Gräber Mihály egy pamlagot, egy zsölyét és négy széklet, Hlavatsk Károly külön ablakfüggönyt, Gräber Mihály egy íróasztalt, főkös szekrényt és asztalt, Brkíts György egy díszes kályhát, Steiner Lajos vázát, két fali tányért és egy képet, Matusék Béla két virágcsokrot.

A csoportban kiállítanak még a megyéből: Agnelli Lajos szabadkai mázoló egy díszes falapon mázolási munkákat, melyek a legjobb budapesti hasonló munkák színvonalán állanak, Blaskovits Mihály szabadkai festő műfésztéket, Komáromy György zentai szobafestő festéseket, Buza János zentai asztalos egy szép kiviteli ó-német hálósobát, Moldoványi József szabadkai asztalos díszes íróasztalt, Molnár János zentai asztalos egy szép íróasztalt, Héhn Ádám apatini asztalos imazsámolyt, Potolszky Ádám apatini asztalos ebédli szekrényt, Rottmann Imre szabadkai gyáros sodronygyártmányokat, ugymint kocsitületeket, ágybetéteket, kerti padokat és vaságyakat. E kiviteltépes czég tárgyai nagy érdeklődést keltenek szabatos, tartós készítésük és olcsó árak által.

Sefesits Lajos szabadkai asztalos nagyon szép könyvszekrényt állít ki, Varga György ó-kanizsai asztalos ó-német styllú íróasztalt, Schumacher Károly (Cservenka) íróasztalt. A faipar gazdasági részében kiállítanak a kerületből: Kovács József petrovozzellói bogárn egy horádót és dzsázt abröncsök nélkül, Mayland György szabadkai kádár borsatukat, Gaszmann Ferenc ó-becsei kádár horádót, Stolcz Péter (Ó-Becse) jégsekrenyt.

Kaptafa-készítők közül résztvesznek a kiállításon szép és jó gyártmányokkal: Vida István (szabadkai), Wtner József (Hodságh).

Szep kosárfonó munkákat allítanak ki a kerületből: Horváth Sándor (Szabadka) gyermekkocsit, varróasztalt és egyebeket, Smerta Vencel (Ó-Kanizsa) virágtartót, kenyérgosarat, kalitkát, Géhl Frigyes (Ó-Becse) fáskosarat, de különös feltűnést keltenek a hírneves apatini kosárkötők: Becker József, Flamann János, Kartali Antal, Kuhmann József, akik nagyon szép és kelendő kosár-árúkat vittek az országos tárlatra.

A *szíjgyártók* közül résztvesznek a kiállításon szép gyártmányokkal: *Koncz István* zentai szíjgyártó magyar loszerszámot, *Albrecht Péter* topolyai szíjgyártó különféle díszes loszerszámokat, *Gulyás Boldi-*

zsár ó-becsei szíjgyártó két loszerszámot, melyek Ginger Ignacz földbirtokos és Paucovics Dezső jogász megrendelésére készültek. Pompás loszerszámokat állít ki *Andrássy K. Gy.* szabadkai szíjgyártó, kinek díszes készítményei az elsőrendű mesterek dolgaival is megállják az összehasonlítást.

A *kenderyárak* közül kivállik *iff. Thiel Kourrad* futtakai gyára. Az iparsarnokban ez az első bácskai műtani kotel- és zsinég-áru-gyár is szép csoportosítással, egy nagy fülkében mutatja be készítményeit, melyek közül leginkább a hálók és torna eszközök keltenek figyelmet. Továbbá ott vannak *Majos István* petrovozzellói, *Rakovecz János* bezdáni, *Róth Simon* ó-becsei *Tamasits Sándor* bajai kötelesek a bácskai hírnevségekhez méltó kiviteli kötéلكészítményekkel.

Figyelemreméltó a *műszövek* kiállítása, résztvesznek: *Ackermann János* bajai műszöves damaszt asztalneműeket, *Haubrich György* palánkai műszöves damaszt asztalneműeket, *Montalion testvérek* szabadkai műszöves remek damaszt asztalneműeket, *Montalion Sándor* bezdáni műszöves ugyanazt, *Prajko János* ó-futtaki műtákaes asztalneműeket és törülközőket, *Riesz Miklós* és *Stund Lajos* ujverbázi műszöves, mindenikük kiváló minőségű damasztokat, az első 18 személyre való kávéterít garnitúrát, a második 12 asztalkendő, 3 vánkoshasztal, *Takács István* dorozslói műtákaes asztalkendők, *Tiefenbach Pál* ujvidéki műtákaes 24 személyre való asztalkészletet, *Varga József* cservenkai műtákaes asztalneműeket és *Varga László* bajai műszöves abroszokat, kendőket, törülközőket.

A *fehértő, festő, cím nyomó és kikészítő* ipar kiállításán résztvesznek *iff. Husveth István* zombori kelmefestő selyem-és gyapótszövet festésekkel és *Ott Márton* uj-futtaki festő kikészítő arukkal.

Figyelemreméltó a *pasomány selyem, csipke, himző, kötő és kölszővő ipar* kiállítása, melyben résztvesznek *Berkovits Rezső* kulai gyáros, ki ottani első magyar selyemszalaggyárának szép és versenyképes készítményeit mutatja be. Minden fajta és részben különleges és az illető vidékeken nagyon kereset kötszővőárúkat, kezttyüket, harisnyákat, alsó ruhákat, stb. állítanak ki *Balogh András, Richter Nándor* ó-becsei, *Bozsanszky István* zombori, *Haasz Péter* apatini, *Richter Ferencz* szabadkai.

benve a nő s keblére ölelte férjét, mintegy megóvni igyekezve őt a halál fagyos érintése elől. Az agg színesz pedig szeliden térdre ültette aggódo életparját, czirogatta arczát, kismogatta homlokából a haját, hogy annál edesebb csókot lehelhessen rá, majd a kezét fogta s mint mikor kis gyermekkel szoktunk enyelegni, kisse tükés allahoz dörgölte a „patyolat kacsókat” s félig szemrehányó, félig incselkedő hangon mondá:

— Ugy-e édes, most már maga is beláthatja, hogy helyesen cselekedtem, mikor az n—i új direktornak írtam. Ott új színházat építettek, nagy személyzetre lesz szükség, s ha mi oda megyünk, bizonyynyal külömb bánasmódban fogják részesíteni az ilyen érdemekben gazdag művészpárt, mint maga édes, meg enl

— Igaza van, kedves, tökéletesen igaza van, helyesen teszi, hogy ki akarja ragadni magát és engemet is e tömkelegéből a bántalmaknak. En csak azért neheztem, hogy oly kiváló művész, mint maga, kinek a művészi körökben általános elismert neve van — ajánlkozik és kínálja magát, a helyett, hogy úgy intézte volna a dolgot, hogy meghívják. Igen, mi méltán várhattunk volna meghívást.

Banatos mosoly vonult el az öreg művész ajkán s neje füléhez hajolva, alig hallhatóan suttogta:

— Öregszünk már, édes! Kegyed nem annyira, mint én! S mert a fiatalesagnak áll a világ, könnyen megfélekedtek volna mi rólunk s azért hívtam fel az n—i direktor

figyelmét, mert nem ajánlkozás volt az, csak pusztán figyelemztetés. Annaira nem alazon meg magamat és művészi hírnevünket, hogy alkuba éocsásam személyünket. Nem! Oh nem! — Most csak az a kívánatos, hogy a direktor minél előbb válaszolna, hogy én itt felmondjam a működést mindkettőnk nevében, mert ez a dolog így tovább nem maradhat.

E percben nagy robajjal csapta be valaki a külső ajtót, mire az öreg művészpár — mint két csokolódó gerle fölriad:

— Magyar színművész: Felhősi Zsigmond! kialta egy rekedt hang s valami pak-samatát dugott be az ajton.

— Farkast emlegetünk s a kert alatt jár! szólit egyszerre a művészpár s előbb a férj nyúlt a levelet után aztan az asszony.

— Levél? — kérde a nő.

— Igen, levél, viszonzó a férj, egyik remegő kezében a szemüveget, másikban a levelet tartva.

— Alá kell írni, dörmög a levélhordó s felült a nagy könyvet, melybe az agg művész minden méltóságát összeszedve, rengeteg manupropriát kanyarít.

Egy „Ászólgája”, egy hatalmas ajtóbecsapás s az öreg művészpár ismét szemtől szembe áll egymással.

Nagy szünet. Mindketten mozdulatlanul nézik a levelet.

— Ez az!

— A mit vártunk?

— Igen.

— Milyen nehéz?

— Mi van benne?

A férj fölbotja a levelet, a nő kihuzza azt a valamit, a mi a boritekban rejlik, a férj felbotja s a mint tekintete a nagy összehajtott uj föliratnak akad, minden kihull kezéből, összenéznek, majd köny lopódzik szemükbe és sirva borulnak egymás karjába.

— Szerződés!

— Multunk dicsősége!

— Jövők reménye!

— Derek ember ez az igazgató! Ismerem gyermekkorában; — dadogja a férj.

— En egyszer az ölemben altattam el — rebegi a nő.

Mindketten magasztalják az n—i direktort.

— De olvassuk el a szerződést, — mondá a férj és megtörülgeti nedves szemüvegét.

— Látja édes, hogy mi még sem vagyunk annyira öregek, hogy megfélekedzenek rólunk, — mondá az asszony, át-nyujtva az iratot.

A férj olvas:

— „Tisztelt uram! Ajánlkozása éppen jókor jött . . .”

— Látja édes!

— Olvassa kedves.

„ . . . jókor jött, mert a szervezkedés már bevezetettet, a társulat létszáma teljes. Mindazonáltal pótolhatatlan hiányát éreztem két megbízható egyének, mely hiányát — ha önök is úgy akarják — sietek pótolni azáltal, hogy mindkettőjüket szerződtem. Ismeretük a színhazi teendők körül, nem-

A **szabóipar** látárlán résztvesznek: *Gyurkovits Jenő* (Zombor) szerb szűrrel és nadrággal, *Hegedűs Ferencz* (Zenta), *Hilák Vince* (Kács-Földvár), *Horváth László* (Ó-Becse), *Brämmerer György* (Apatin) három teljes férfi öltönyvel, *Király József*, *Kovács Antal* (Doroszló), *Kurfis Gáspár* (Topolya) reverendával, *Krausz D.* (Ujvidék) felöltővel, *Manecz Antal* (Hodságh) bunda, kabát és öltözettel, *Prerádov Miladin* (Petrovoszellő) egy népies öltözetrel, *Radójsin Tósa* ó palánkai szabó szerb öltönyökkel, *Schwarcz testvérek* (Ó-Becse) egy öltözetrel és téli kabáttal, *Szabó István* (Ó-Becse) egy öltözetrel, *Szalai István* (Szentcs) egy öltözet magyar ruhával, *Tittl Ferencz* (Zombor) egy öltözet ruhával.

A **szűcsipari** csoportban kiállítanak: *iff. Dudás Sándor* (Kula) női bundákat, *Gulyás György* (Ó-Becse) szerb ködmönöket, *Róth Manó* (Ó-Becse) szűcs árukat, *iff. Turfitt István* (Ó-Becse) magyar ködmönt.

A **fehér és ágyeműek** csoportjában résztvesznek: *Milovanov Svetozár* (Ó-Becse) *Belsch János* (Cservenka).

A **lábbelik** csoportjában kiállítanak: *Apfel Ignác*, *Vella Gábor* ó-becsei cipészek, *Taborosi Ferencz* ó-becsei csizmadia, *Bala Gergely*, *Orosz István* ó-kanizsai cipészek, *Sándorov György* ó-kanizsai csizmadia, *Boskovics Gyula*, *Czell József és fia*, *Fehér László*, *Pinter Pál és fiai*, *Szvetnik József* csizmadia (Baja), *Fejes József* zombori cipész, *Fejes István* kulai cipész, *Feldenczer Jakab* palánkai cipész, *Fischer Konrad* ujvidéki cipész, *Kanyó Béla*, *Szebetits József* hodsághai cipészek, *Pap József* cipész, *Magyar József* csizmadia (Z-ntan), *Nacsa István*, *Temli Mátys* ó-becsei cipészek, *Nagy Sammel* petrocvaci csizmadia, *Wehrman István* apatini cipész.

Politikai hírek.

A **penzügyi fogalmazó-gyakornokok** kinevezése körüli eljárást a pénzügyminiszter legközelebb eként szabályozta:

A pénzügyi fogalmazó-gyakornok ideiglenes minőségben nevezetik ki, a fizetés természetével bíró ötszáz forint évi segélydíjban részesül s gyakornoki minőségében csak attól a naptól kezdve véglegesíthető, amely napon a pénzügyi fogalmazói szakvizsgát jó sikerrel leteszi. Alkalmaztatásának

első hat havában a szakvizsgára nem bocsátható, ideiglenes kinevezetésétől számított két év alatt azonban köteles a vizsgát letenni. Aki az államudományi államvizsga letételének feltétele alatt nevezetett ki, a fogalmazói szakvizsgára csak akkor bocsátható, ha kimutatja, hogy az államudományi államvizsgát jó sikerrel letette. Aki két év alatt a szakvizsgát le nem teszi és erre időhaladékok nem nyer, vagy a próbaszolgálatra képző ideiglenes alkalmazása alatt képesség vagy magaviselet tekintetében a várakozásnak meg nem felelt, állásától fegyelmi eljárás nélkül fölmenthető. Az, hogy a fogalmazó-gyakornok csak ideiglenes minőségű, nem gátolja, hogy a szakvizsga letétele előtt is pénzügyi fogalmazóvá vagy miniszteri fogalmazóvá ideiglenes minőségben ki legyen nevezhető, ha erre alkalmas és érdemes. A már alkalmazásban levő fogalmazó-gyakornokok véglegesen kinevezetteknek tekintendők, azoknak kivételével, kik az államudományi államvizsga letelésének feltétele alatt nevezettek ki s a vizsgát még nem tették le.

HIREK.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kesserű Balázs zombori törvényeszeki joggyakornokot a titeli járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Burány Béla nagybecskerekeli állami végrehajtót a szabadkai adóhivatalhoz, — Haredeczky Henrik adóhivatali díjtalan gyakornokot a bajai, — Szanó Endre díjtalan gyakornokot az ujvidéki adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótitest nevezte ki.

— **A mi diákjaink a tornaversenyen.** A mi ifjúságunk, ugy látszik nagyon korán tanulja meg a megyéjére dicsőseget hozni. Avagy nem megy-e dicsőség számba az a névsor, mely a tornaverseny főpróbáján tartott versenyek győztesekének balszélel részéből van összeállítva? — És ez a névsor ugyancsak kitüntető és dicséret a mi intézeteinket és a mi ifjainkat. A június 1-én tartott főpróba versenyen (a tornaverseny küzdelmeiben csakis az első győztesek vesznek részt) a következő megyei tanulók nyertek: *A 150 méteres futásban ezüst érmet*

nyert: *Poller Oszkár* szabadkai, *Móder Géza* bajai, — *bronzérmet* pedig *Trischler Aladár* zombori, *Vill Antal* ujvidéki, *Kolonich Béla* szabadkai főgymnasiumi és *Pérics Lázár* bajai áll. tanítóképzői tanuló. *A 200 méteres futásban ezüstérmet* nyertek: *Schlick Mátys* és *Nuber Gusztáv* ujvidéki, *Petrich Kálmán* és *Huber Arthur* szabadkai főgymnasiumi tanuló, *bronzérmet* *Petrovits Milvó* zombori főgymn. t. — *Sulydósbau ezüst* érmet nyert: *Hardecker Béla* szabadkai főgymn. t., *bronzérmet* *Malagnaszky Fábán* szabadkai főgymn. Hopper István ujvidéki főgymn. t. és *Makk Geza* bajai tanítóképzői tanuló. — *A magas ugrásban rudal kis ezüst érmet* nyert *Hoffmann József* szabadkai főgymn. t. — *A magas ugrásban Holcz József* szabadkai főg. tanuló. *A köll. len való függeszkedésben* kis ezüst érmet nyertek: *Dudás Fábán* ujvidéki főgymnasiumi és *Csepregi Károly* bajai tanítóképzői tanulók.

— **Miniszteri biztosok.** A zombori felső keresk. iskola érettségi vizsgálatán a vallás-és közoktatásügyi miniszterium megbizásából *Mártonffy Márton*, a napokban kinevezett iparkutatási főigazgató — a kereskedelemügyi miniszterétől pedig *Kulinyi Zsigmond*, a szegedi keresk. és iparkamara titkára fog elnökölni. A vizsgálatok f. hó 4-én és 6-án tartanak meg.

— **Gromon Dezső Palánkán.** A vesztélyben forgó mandátum érdekében a kegyelmes ur elvonta magát más teendőitől és lejött, — hogy okkal móddal rontsa azt a hatást, a melyet az utóbbi idők eseményei választóra tettek. Fáradtságába nem igen került; az utazás kellemetlenségein kívül végighallgatott pár hosszú beszédet, végigéveztet egy diszbankettet, fogadott egy jó számú deputációt, tett körülbelül ugyanannyi hangzatos ígérteket, — (a mikbe valamennyibe nagy praxszisa van) és azzal a tudattal távozott el Palánkáról, hogy a mandátum biztosítva van. — Ez nagyjából Gromon Dezső utazásának története. Részletezve ez így szól. Gromon Dezső m. hó 30-án este Zomborba jött. Ugyanaz este tiszteletere Dr. Vojnits Istvan főispán diszvacsorát adott. Másnap reggel Gajdobrára ment, a hol nagy-számú kocsi fogadták, a közsegen pedig *Schäffer Antal* üdvözölte nemet nyelven, onnan *Wekerlefalva* felé Ó Palánkára, majd

különbön jó hírnevűek és buzgóságuk előttem a legnagyobb protekció . . .

A nő megcsokolta férje homlokát a férj ajkához illesztette neje kezét, aztán folytatta:

„Miután azonban határozott elvem és szándékom csakis fiatal erőkből szervezni a működő személyzetet, nem nyújthatok önöknek tért a színpadon, de ha aláírják a mellékelve küldött szerződést, látom Felhősi urat, mint pénztárnokot, kedves nejét pedig mint fő ruhatarosnét . . . kérem rövid idő . . . alatt határoz . . .

A borzadálytól megmerevülten s halványan tekintettek egy másra.

— Mi ez! kiált a nő.

— Ez nem nekünk szól! kiált a férj.

Hiába törlöglet az agg művész szemét, — hogy majdnem kidörzsöli azokat, hiába közeledik a levelel az ablakhoz, hogy jobban lásson, hiába tartja dühtől remegő kezét az irattal neje elé, hogy az is meggyőződjék róla nem misztifikáció-e az egész, hiába, mert azon az átkozott nyomtatott iven tisztán és érthetően van kiírva *Felhősi Zsigmond*nak és nejeinek neve.

Az agg művész nem tud szóhoz jutni, valami kimondhatatlan düh és keserűség szorítja össze torkát s megbénítja tagjait. A művész a szobácska legsötétebb zugába vonul, székre roskad, zokog, sir, mint egy gyermek.

— Alávaló, szemtelen czudárság! ordít fel *Felhősi* bácsi és határtalan dühvel lödítja el a szerződést, úgy hogy az nagyot

kerengve a levegőben, a nagy ruhaszékény háta mögé esik.

Ismét szűnet, hosszas, keserves, kínos szűnet. A művész a szoba egyik zugában, a művész az ablak mellett kopott karszékben ül és . . . hallgat.

Felhősi bácsi előtt elvonult egész multja küzdelmeivel, dicsőségével és nyomorával, attól a percztől kezdve, mikor megszökött a szülői háztól, hogy „aktor“-rá lehessen. Eszébe jut, mikor az első intrigráns szerepét játszta *Debreczenben* s a háziasszonya látván őt a teatruban, másnap felmondta a szálást, mert — ugymond — „nem akar többé egy fődél alatt lenni olyan piszok emberrel!“

Hát mikor *Kolozsvárt* az öreg báró magához invitálta az egész társulatot s a tizenket fél étel után valamennyien — a direktortól kezdve a sugóig — megittak a sajtóblözt meleg vizet is, azt véelve, hogy konfekt.

Hogy elporladt már azóta a jó öreg báró, mikor már az unokája is képviselő! . . . Hát mikor a tanuló ifjúságtól aranygyűrűt kapott *Sárospatakon*!

Melyik zálogházban is vészelt el az a gyűrű?!

Egyszer még *Egressy Gábor* játszta náluk *Hamletet*, urambátyám meg az apja szellemét s mikor teljes harczí diszben kelt a sirjából, csak akkor vette észre, hogy ókularéját az orrán felejtette. No ez nem történt olyan régen . . . az az, hogy bizony van annak is már néhány éve . . . teremő Isten, már ő akkor szemüveget viselt.

És urambátyám belátta, hogy bizony-bizony nagyon megöregedett ő már. Érezte, hogy nagyon megváltozott! — Elgondolta, hogy egész életében csak kétszer volt igazán boldog, mikor először megtapsolták és mikor, mint vőlegény oltárhoz vezette menyasszonyát.

A művész is elmélkedett, az ő lelki szemei előtt is elvonult az egész mult, neki is eszébe jutottak a mikalakai fehérbe öltözött lányok. Csakhogy az ő elmékdése nem oda lyukadt ki, hova urambátyámé, mert a hírneves tragika úgy találta, hogy a világ változott meg s ma csak az éretlen ifjúság boldogul.

De a miben véleményük tökéletesen összehangzott — anélkül, hogy csak egy szót szólnak volna is, — az ebből állott: Milyen jó volna annyi nyomorgás, tévelygés, türes, banat és fáradtság után, valahol biztos helyen, biztos keresettel megpihenni!

Ezalatt beköszöntött az éj s egészen sötét lett.

A kis szobácskában halotti csend uralgott, csak a ki-kitörő sóhajok — két elsőmorodott kebelből zavarták meg a csöndet. *Zsiga* bácsi halkán fölkelte a nagy karosszékéből s meggyújtotta a gyertyát, azt vélte, a felesége elaludt. Annál jobb, legalább nem fogja latni, hogy miként alazza meg magát az egykori művész.

Lábbujjhegyen a szekrény mellé vonult, lehajolt a földre s — ah, mily megaláztatás! — tapogatózni kezdett a szekrény alatt, de

uj-s végre Német-Palánkára érkezett. Itt Nagy Géza intézett nagyobb beszédet hozzá. Azután jelen volt a palánkai kaszinó millennáris díszközgyűlésén, a mely után a küldöttségeket fogadta. Délután 2 óraker diszbankettet rendeztek tiszteletére. Este fényes tűzijáték volt faklyászenével s ezután Gromon Dezső Gajdobrára, innen Zomborba s Budapestre utazott. Gromon Dezsőnek ügylészik, több nem kell mandátumának biztosítására.

— **Hirtelen halál.** Vránya Andor, zombori borbély m. hó 31-en, vasárnap reggel borotválás közben hirtelen összeesett. Mire az odahívott orvosok megvizsgálták, a szerencsétlen már halva volt. Régebb idő óta szenvedett szívbajban s ez okozta hirtelen halálát. — Masnap temették el az ipartestület és a zombori borbélyiparosok impozáns részvétel mellett. Ravatalára díszes koszorút helyeztek, melynek beszerzéséhez a következők járultak hozzá: Makra György, Küllits Matyás, Kummerkromer András és Veszolovszky Sándor 1—1 frt. Veliczky Mihály 65 kr. Kozoderovits Koszta, Danfinger Ferencz 60—60 kr. Vecserkovits és Dzsintis, Samu Albert, Kaits Alajos, Zsuljevits Mihály, Tritser Vincze, Czvrkúsis Radoslav, Janyatovits István 50—50 kr. Purda Antal, Fuderer Antal, Tóth János 30—30 kr. Cvejits János 20 kr. Gajdos Bela 15 kr. Sztrojnovits Milan 10 kr. szakírtársak. Pjavits Koszta, Mandits Imre 30—30 kr. Daninger Kalmán, Ferencsevits Péter Radovits Vlada, Allaga Rezső 20—20 kr. Pimpi Károly 10 kr. fodrász segédek. Matusék Bela 1 frt. Bertalan Imre 50 kr. Zimmermanné, Lusztingé 30—30 kr. Összesen 14 frt 30 kr.

— **Vojnits Oszkár — és Küry Klára.** A Sz. N. közli ezt az érdekes hymenhiert: „Vojnits Oszkár, az előkelő bácskai földbirtokos eljegyezte Küry Klárát, az aranyst. Az esküvő f. évi június hó 16-án lesz Budapesten”. Ez a hír, mint a közlő lap megjegyzi, teljesen pozitív és hiteles. — Küry Klára az esküvő után is megmarad a színpadon.

— **Betörés a topoljai postahivatalba.** Bacs-Topolyáról írják: Szenzácziós esemény keltett ma nagy feltűnést városunkban. Hadzsy János dr., helybeli tekintélyes orvosnál évek hosszú során át volt szolgálatban Vasics Milán nevű szerb legény, aki az orvos testvéröccse, a helybeli postafő-

nök házában is gyakran megfordult és ismerte a pósthivatal minden zegét zugát. Milán az utóbbi időben rosszul viselte magát, amiért elbocsátották. Most, hogy foglalkozás nélkül lézengett a városban, azon törté az eszet, hogy miként volna lehetséges a postát kirabolni. Tervének kivételére sikerült is czinkostársakat nyernie. Az egyik, ki már szerencsésen a börtönben hűsöl; Mándics Janos egy 20 éves síheder, ki lopás- és egyéb gaztettekért már többször volt büntetve. Mándicot rabeszelte Milán, hogy delben, midőn a hivatalnokok a főnöki lakosztályban ebédelnek, nyomja be a pósthivatalnak könnyen nyíló udvari ablakát, másszék azon be a terembe, s lopja ki a Wertheimsekre nyek kulcsait, s ha egyszer azoknak birtokában lesznek, ellopják az összes pénzkészletet s kiszöknék Szerbiába. Ma delben, mintegy fél egy óraker az egyik póstakísaszonny gyengelkedő léven, a hivatal melletti szobájába tért es a pamlagra dőlve elszenderült. Csakhamar azonban valami zördülés felébrésztette. Azt hitte, hogy az egyik levélhordó botorkal bent, rakialott, s minthogy választ nem kapott, besietett a hivatalba. Jldetében majdnem összerogyott, midőn látta, hogy egy suhancz az ablakon kiugrott. A remegő kísaszonny zajt ütött; a póstakocsikok üldözbe vetek a betörőt s az utczán nagy csődület közepette el is fogták. Erre már a esendőség is elősietett es oltalmába fogadta a gezenget. Megmotozták es zsebeiben megtaláltak az összes szekreynykulcsokat. Mándics bevallotta, hogy Vasics Milán már régen szovik a póstakirablás tervét. Mostan csak a kulcsokat ahojtattak megszerezni. A szekreynyek felfeszítése későbbre volt halasztva. Milánt es a többi tartsait is elfogták es átadták a királyi jarasbíroságnak.

— **Pályázat utazási ösztöndíjra.** A szegedi kereskedelmi es iparkamara pályazatot hirdet egy, Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszter ur által tárgyá terhére adományozandó 300 frtos külföldi utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyeréséért folyamodhatnak a kamara kerületéből: Szeged, Hmvasárhely, Baja, Szabadka, Zombor, Ujvidék, Bacs Bodrog es Csongrád varmegyek) oly tanulmányaikat végtzet fiatal törvök es kellőleg kepesített iparosok, kik 1896-ban tapasztalatok gyűjtése es kep zettségük fejlesztése végett külföldi utat tenni készek. Folsorolandók es illetőleg igazolandók a folyamodásban a pályazo lakhelye, családi viszonyai, erkölcsi magaviselete, tett tanulmányai, eddigi foglalkozása es nyelvismerete, a szakma, melyet tanulmányozni szandekozik es a részletes utiterv, melynek keresztülvitelére a 300 frtos ösztöndíj elnyerése esetén vállalkozik. A pályazatok 1896 évi június 20 ig küldendők be, a szegedi kereskedelmi es iparkamarához.

— **Az állategészségügy állasa.** Hivatalos kimutatás szerinta ragados állati betegségek közül majus 27-én Bacs-Bodrog megyében a ragados száj- es körömfájás, a *serlésorbánc* es a *sertésvész* volt konstálható.

— **Kivándorlás a megyéből.** A megyei svábok közül, ugy látszik, sokan jobban erzik magukat a magyarlakta földön s azért elkivándorznak másfelé mostani lakóhelyükről. Így — mint értesülünk — Kis-Kér, Kuczura, Ó Kér, Soóvé es Torzsa német községnek lakói közül számosan folyamodtak a földmívelésügyi miniszteriumhoz, hogy kedvező feltételek mellett hajlandók volnának az ország magyarlakta vidékeire letelepedni. A a miniszterium Szabadka, Szeged es Keeskemét városokat szolított fel, hogy engednék át alkalmas területet a települni vagyó német földművesek számára. Keeskemét városának tanácsa már nyilatkozott es hajlandó 100—150 családnak 20—20 holdat 200 forintjával 15 évi törlesztés mellett eladni, ama kikötéssel, hogy minden telken legalább 4 hold szőlőt es egy hold gyümölcsös kertet leteleítsenek a települők. A települők tanyai rendszer mellett a város kötelekebe tartoznának, önálló községet nem alkotnának, s

ezért a város gondoskodnék kulturális es közügyi szükségleteikről. Ez ügyben Dekány Mihály földmívelésügyi miniszteri tanácsos es Szegedy György Keeskemét város gazdaság tanácsnoka Ó Kér, Soóvé es Torzsa községben időztek, hogy az illető földmívelőkkel személyesen tanácskozzanak a település módozatairól. A tárgyalások eredményel végződtek s így az átköltözés nemsokára megkezdődik.

— **Fizetőképtelenség.** A becs „Creditoren-Verein” Roth Armin szabadka kereskedőt fizetőképtelenség nyilvánította ki

— **A hódsgáhiak millennáris alapítványa.** A hódsgáhi vörös kereszt-flokeget a millennium emlékére 2000 koronát ajánlott fel az Erzsébet-körháznak ágy-alapítvány gyantán.

— **Uj szerb papi szeminárium.** Mint Ujvidékről értesülünk, a görögkeleti teologusok számára Karlóccán a patriárka bökézségéből uj szerb papi szeminárium épül. Brankovics patriárka a templomi alpból harmincezer forintot utalványozott ki egy megfelelő alkalmas telek megvásárlására. Az építkezés költségeit a patriárka a sajátjából fogja fedezni. A szeminárium fentartásának költségeit, addig, míg az e célra tett Tökély Sebő-fele alapítvány elette nem lép, a templomalapból fogják fedezni.

— **Az 1848/49 honvédek nyugdíja.** Az 1848/49 honvéd egyletek központi bizottsága 229, szám alatt a vidéki honvéd egyleteket arról értesítette, hogy a m. kir. miniszterelnök 1896 évi április 22-én 1821. számú határozata szerint a honvéd egyletek által állami ellátáshoz (nyugdíj) megkivánt honvéd igazolványok 1896 október 1-ig kiállíthatók.

— **Tánczvigalom.** A bajmoki ifjuság a község szegény alapjának gyarapítására 1896. évi június hó 20-án (szombat) a község kertjében zártkörű tánczvigalmat rendez. Belépő díjak: személyegy 1 korona, családjegy 2 korona 60 fillér.

— **Bácskaiak figyelmébe.** A fő- es székvaros tarsas köreinek polgarsága a f. évi június 8-án megtartandó hódóli diszfelvonulás alkalmával azon utsteken, a hol a szent korona elvitetni fog sorfalat fog állani. Ezen alkalomra a Budapest székeli „Bacs Bodrog megyei kör” a fő- es székvaros kiállítási bizottság által a kör részére a Lipót köruton, a vígszínház közvetlen közelében akkorra utstet eszközzölt ki, hogy ott 200 személy állhat sorfalat. A kör tehát az ünnepey napján testületileg fog a kerepesi ut 20 sz. a. levő helyiségekből (Elite kávéház) a részére kijelölt helyre felvonulni, a mely alkalomra a kör szívesen látja vendégeket a megye területéről felrúnduló földieinket, akik ily formán azon kedvező helyzetben lesznek, hogy az ünnepeyeket a tribünjegyek árának meggyaldokodásával ingyen nehetik végig. A gyülekezés a kör kerepesi ut 20 sz. a. levő helyiségeben 2—3 nappal előzőleg a delután 1/22—1/23-ig tartott hivatalos óraker alatt már megtudható lesz, a hol a jelvényül szolgáló karszallagok is átveendők lesznek.

— **Vasut Baja es Csongrád közt.** Uj vasut van létesülöföelben az alföldön, mely tranzverzális jellegé nél fogva nagyobb jelentőségű. A vasut az egész Duna-Tiszaköznek delnyugat-északkeleti irányban való átvezésével Bajától Csongrádig vezetne mintegy 160 kilométer hosszúságban. A bajai Duna-híd es a csongrád-szentesi Tiszahíd kiépítése után — mindkét terv már rég előkészületben van — az uj vasutat rendkívül nagy fontosságba vol na, mert ez kötné össze az ország dunántúli es tiszántúli részeit es az északkelteli vármegyék ezen a vasuton közlekednének Fiume felé.

— **Jankó es Jancsi.** Dimovics Jankó es unokatestvére Dimovics Jancsi, a barna-

sehogysem érte el azt a csunya irást, melyet oly mérgesen eldobott. A mint így fészkelde fölveti a szemét, megdöbbsenne látja maga előtt élete párját, ki szólanul nyujtja neki oda a botot.

Nagy nehezen sikerült a szerződést valahogy kikaparásznio. Kiegyengették, kismitgatták s az asztalra teték, aztán egyik jobbfelől, a másik balfelől elé könyököl s olvasták mindketten bánatos, szomorú arcczal, szólanul.

— Husz forinttal nagyobb gázsit ígér — szólt az asszony tompa siri hangon.

— Otthon főzhetünk, szól a férj halkan. Óra óta tanul mulik. Zsiga bácsi elkezdte mellénye gombjain számlálni: „Igen” „nem”, „igen”, „nem” ... az jött ki, hogy „igen”!

Egy tekintetet vált élete párjával, aztán kezébe veszi a tollat s oda írja nevét aszerződés alá, de nem csinál semmi manupropriat.

Az asszony is kezébe veszi a tollat s még olvashatatlanabbul, mint szokta, szintén oda írja nevét a férjé melle.

A férj megcsókolja neje kezét. A nő megcsókolja férje homlokát s lelkesülnek némán, szólanul.

Sötétség van a szobában, sötétség a szivekben.

Nem alusznak.

Mikor a hajnal derengeni kezd s az első világos sugar bővel az ablakon uj jövendő napot hirdetve, megszólal Zsiga bácsi:

— Tudja mit édes, megnövesztem a szakállamat!

bőri cigány nemzetség reménydus tagjai. A múlt héten a kető összeveszett egy elhullott malacz tulajdonjogán, miért a malacz miatt felbőszült Jancsi éles kaszájával úgy hába vágta Jankó őcséjét, hogy a kasza éle a mellén jött ki szegény Jankónak. A sulyosan megsérült cigányt rögtön a kórházba, Jancsi pedig egyelőre hűvösre tették, Jankó állapota sulyos, de már javuló félben van.

— **Községjegyzői szigorlat.** A belügyminiszter a községjegyzői szigorlat tárgyaira vonatkozólag valamennyi vármegye közigazgatási bizottságához körrendeletet intézett. E körrendeletében a községjegyzői szigorlatra vonatkozólag 1895. évi augusztus hó 1-én 68.000. szám alatt kiadott körrendeletének azon intézkedését, hogy a házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. gyermekek vallásáról szóló 1894. évi XXXII., és az állami anyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. törvények, valamint az ezen törvényekhez kiadott és kiadandó összes utasítások is a jegyzői szigorlat tárgyát képezik, akkép egészíti ki, hogy a jelzett törvények és utasításokon felül meg az izraelita vallásról szóló 1895. évi XLII. és a vallás szabad gyakorlatáról szóló 1895. évi XLIII. törvények és az ezekre vonatkozó utasítások is tárgyai a jegyzői szigorlatnak. Tekintettel továbbá arra, hogy a személyi állapotok közhitei nyilvántartása és tanúsítása jelentékeny írásbeli munkával is jár és hogy az ezen írásbeli teendőkre nézve előírt alakosságok lényeges jelentőséggel bírnak, elrendeli, hogy a jegyzőjelöltek az állami anyakönyvvezetéssel járó teendők írásbeli részéből is mulhatatlanul megvizsgáltsanak és e végből a jegyzői szigorlat tárgyában 1884. évi november hó 5-én 58.285. szám alatt kiadott belügyminiszteri szabályrendelet 9. §-ában előírt írásbeli feladványok egyik tétele az állami anyakönyvvezető ügyköréből vétessek. Az írásbeli feladvány tárgya iránt az állami anyakönyvi felügyelő tesz javaslatot.

— **Régi temető.** A Ferenczatorna ó-becsei munkálatainál a kotró-gép régi sírokat bontott fel, a mi arra enged következtetni, hogy azon a helyen régente, századok vagy talán ezer év előtt temető volt. A talált ember csontok nagy arányúak. A sírokban edényeket, fegyvereket, ékszereket is találtak. Nehány darab pénz is került elő. Sok tárgyat a munkások megsemmisítettek vagy újra letemettek, míg nem később a munkafelügyelők nem figyelmeztették őket, hogy azokat beszelgáltsák.

— **Pünkösdi verekedés.** Nem hiába hogy piros a pünkösöd, sok minden piros dolog esik meg az ő idejében. Így gyakran kis vérontás is. Ilyen piros pünkösdi vérontással tisztelte meg a tavasz ünnepét Szollár István, zentai paraszt legény. Baló István és néhány vig tarse Pünkösöd másnapján hajnalba hazafelé ballagtak a bálból, a mikor egy utcafordulatánál elébük toppan Szollár István és Balót zsebkésével melbe szurta, majd hirtelen egy vasvillát kerített és azzal alaposan eldöngötte. Szollárt másnap vallatásra fogták, ki a szurást tagadta, de a verekedést beismerte. Baló István sebei sulyosak.

— **Egy pár új czipőért és egy nadrágért.** Mátéhaza pusztá 3 majorjában f. hó 23-án d. u. fél három órájában tűz ütött ki és több gazdasági épület leégett; 25-én délelőtt és délután, valamint 27-én ugyancsak ketszer és 28-án délután is tűz keletkezett, de elfojtatott. A gyújtogató a pusztán alkalmazott geplakatos tanoneza, Mikovics István, 13 éves gyermek, kit Szili Gábor f. sz. iváni lakos, elbocsajtott gulyás bérelt fel. A fiú állítása szerint Szili egy pár új czipőért és egy nadrágért ígért a gyújtogatásért. Mindkettőt a rendőrség letartóztatta és a bíróságnak átadta.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 ft 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. a megrendelt áru és postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zúrichben.** Svajczba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

IRODALOM.

A „**Vasárnapi Ujság**“ május 31-iki száma 21 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „Károly Lajos főherczeg családja“ (a főherczeg hat gyermekének, elhunyt nejeinek és özvegyének arczképeivel). — „Gül és Bülbül“ Szász Károly költeménye Blaha Lujza emlékkönyvébe. — Regénytár: „Zúdok.“ Regény. Irta Gyarmathy Zsigáné (Neogrády Antal rajzival). — „Senki fia.“ Regény. Irta Verne Gyula (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — „Kirándulás a mi őshazánk felé.“ Irta Abonyi Lajos. — „Az ezredévi kiállításból“ (képekkel: 1. A kiállítás madártávlából. 2. A műcsarnok. 3. A házi-ipar csarnok, Morelli Gusztáv tanár fametszetei). — „Nagy Imre, az „Árpád“ ballada költője.“ Csiky Kálmántól. — „A hangtechnikai csodái“ (képpel). — „Az új műcsarnok“ (képpel). — „Sváb búcsúok a kiállításban“ (képekkel). — „Az ezredévi ünnepélyek.“ — „Károly Lajos főherczeg családjáról.“ (Ujabb adatok). — „Földmivesek a szinpadon“ (képekkel: A „Falu rossz“nak somogyeyei csoknyai és visontai műkedvelők által Budapesten rendezett előadásról). — Irodalom és művészet, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok egészíti ki a lap tartalmát. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 ft, a „Politikai Ujdonságok“kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, fél évre csak 1 ft 20 kr.

Hirdetések

szám 531
1896.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a zombori kir. járásbíró-ság 1896. évi 7045 számú végzése következtében Grósz Sándor budapesti lakos javára Danilov József ellen 271 ft 67 kr. és jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján le foglalt és 466 ft-ra becsült

különféle posztó és szövetekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró-ság 9630 1896 számú végzése folytán 271 ft 67 kr. tőkekövetelés, ennek 1896 évi február hó 26 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 56 ft 72 krtban bíróság már megállapított költség erejéig **Ó-Szivacz község-házánál** leendő eszközzésére **1896 évi június hó 15 napján délutáni 2 órája** határidőül kiütetik és ahhoz a veni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzlettel és a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1896. évi május hó 28 napján.

Styrum Mór,

kir. jbrósági végrehajtó.

4981 sz.
tk. 896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék, mint teleklönyvi hatóság közhirre teszi, hogy özv. Schwemlein Mihályné szül. Postpischli Rozália végrehajthatóknak — Schwemlein Mátýásné szül: Neupert Borbála végrehajtható szenedő elleni 168 ft 10 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. törvényszék területén levő s Sztanisiton fekvő a sztanisitsi 568 sz. betétben Schwemlein Mátýásné sz. Neupert Borbála és Hauk Antal és neje szül: Aman Gertrud tulajdonául bejegyzett A. I. 2351 és 2352 hrsz. egész ingatlanokra 212 ftban, és a sztanisitsi 931 sz. betétben Schwemlein Mátýásné szül: Neupert Borbála és Molnár János (kinek neje Varga Éva) tulajdonául bejegyzett A. I. 688. 689 és 690 hrsz. ingatlanokra 342 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1896 évi augusztus hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor Sztanisits község házána**l megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáránok 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfollyammal szamított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpöncznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1896. május 7 napján. A zombori kir. törvényszék, mint teleklönyvi hatóság.

Radány,

kir. tészi bíró.

Pályázati hirdetés.

Az országos selyemtenyészési felügye-
lösnél Szegzárdon 800 forint évi javadal-
mazással egybekötött horvát szerb fordítói
állás megüresedett.

A pályázótól megkívántatik, hogy a
horvát és szerb nyelvet írásban tökéletesen
bírja, miszerint hatóságokkal és magán fe-
lekkel folytatott levelezéseket magyarból
megfelelőleg fordítani képes legyen. Kívánatos
azonban, hogy az illető tökéletesen bírja
a német nyelvet is.

Az állás azonnal betöltendő, a pályá-
zati kérvények folyó évi június hó 10 ig az
országos m. kir. selyemtenyészési felügye-
löshez Szegzárdra intézendők.

Szegzárd, 1896. május hó 30-án.

**Országos m. kir. selyemtenyész-
ési felügyelőség.**

Van szerencsém Zombor szab.
kir. város és Bács megye nagyra-
becsült közönségének szíves tudomá-
sára hozni, hogy helyben, a
Kossuth utcában levő

Pock László

féle üveg és porcellán
lámpa raktárt átvettem és
az hazánk és külföldi gyárt-
mányokkal dusan felszerelve
saját cégem alatt továbbra is
üzemben tartom. A n. é. közön-
ség szíves pártfogását kérve
maradtam kitünő tisztelettel

Pocsátka Károly.

A munkási uradalom gyógyvizei
elsőrendű orvosi szaktekintélyek által a legjobb-
nak ajánltnak és pedig:

a **SZOLYVAI**
forrás

köszvény és
gyomorhajok
specielluma
hólyagbajknál,
vesekövel,
húgyutak
bántalmánál
s elzáródás
ellen stb.

E két víznek védjegye.

a **POLENAI**
forrás

köszvénynél,
a húgyutak hu-
rutos bántal-
máinál, Diabe-
tesnél torok,
gege és hör-
gök haragja-
nál, gyomor és
belbajknál
Chlorosis At-
onia stb.

**A „LUHI ERZSÉBET” forrás
medve védjeggyel.**

endkívüli kelle-
mes ízű és üdítő
savanyúvíz. A lég-
ző szervek idült
hurutos bántal-
máinál tulságos
gyomor-sav kép-
ződésnél

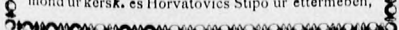
védjegye.

idült gyomorhu-
rutnál, étvágyta-
lanságnál, fertőző
árványos beteg-
ségeknel mint diae-
teticus ivó víz.

Megrendelhető:

**Gróf Schönborn urad. igazgatóságánál
Munkácson.**

Zomborban kapható: Sztrilich Zsig-
mond ur kersk. és Horvátovics Stipó ur éttermében.

Dr. Guttman Zsigmond
zombori ügyvéd
irodáját
a megyeháztól jobbra
**Bieliczky-féle (sárga) ház-
ba tette át.**

Orvosi gyakorlatomat
ezenül városunkban folyta-
tom. Lakom a nagy szerb
tenplom mögött levő ké-
pezde utcában, a Pataj-fé-
le házban. Az ugyanott le-
vő **gyógyfürdőben**,
orvosi rendeletre, egysze-
rű és vegyi anyagokkal
készített hideg és meleg
fürdők zuhanynyal vagy
szakszerű gyurással (mas-
sage) kaphatók. Otthon va-
gyok délelőtt 7-től 9-ig és
délután 2-től 3-ig.

Zombor, 1896. május
hava.

Kabos Márton,
orvostudor.

Különszak: nők és gyermekek
betegségei.

Szépítő-szer különlegességek
Fischer Róbert
a vegyészet tudora és szépítő-szer
készítő vegyészeti laboratoriumból
Bécs I. Habsburgergasse 4.,
2-ik emelet.

Szörvesztő-szer (Epilatoire)
az arcz-szőr, a kézen s a karokon stb. előforduló szőr
teljes kiirtására. A kellemetlen helyen levő szőrnek
akkénti kipusztítására, hogy az soha többé utána ne
nöjjön, eddig csak óhaj volt, mivel ezt eddig semmi-
féle szerrel sem érthették el. **Feltűntet** kélt ennélfogva
az én szemem, a mely nemesak a szőrt pusztítja el,
hanem annak **utána növést is megátolja** annál fogva
is, mert én a siker érdekében teljes garancziát nyujtok
s kötelezem magamat, ha a szer a kívánt eredménnyel
nem járna a teljes összeg visszaadására.

A különlegességek árai:

- Szörvesztő-szer (Epilatoire) 1 kis üveg . . . 5 frt.
1 nagy üveg . . . 10 frt.
- Szeplő-konvés 1 tégely 2 frt.
Bérmentes küldésel 20 krral több.
- Ozon vízben felfogva 1 üveg 1 1/2 liter 1 frt 25 kr.
- Szókító-víz (Blondeur) 1/2 literes üveg 3 frt.
- Fo* hajfestő szer 1 doboz, fest szőkétől feketéig
1 frt 20 kr., 3 frt, 5 frt.
- Poudre Email köznap poudert 3 színváltozatban. 1
karton pirostóval 3 frt, karton pirostó
nélkül 2 frt.
- Szer vörös orr ellen 1 doboz 2 frt.
- Gyógyászati quarzhomok a miteszer eltávolítására
1 frt 50 kr.

Az Ozon és az egyes különlegességi szerek
használatáról szóló ismertető füzetek ingyen és bérm-
mentve.

A szerek ártalmatlan voltáról tanuskodó bizo-
nyítványok betekintethők ugyancsak a világ minden
részéről érkezett köszönő iratok ezrei. Teljes megbiz-
ható s szakszerű felvilágosítást minden kozmetikus
kérdésben ingyen naponként d. e. 10—12-ig s délután
2—4 óráig.

Videkre levél útján is.

Raktár Budapest: **TÓRÓK JÓZSEF** gyógy-
szertárában Király-utca, **FÁY KISS J.** gyógyszer-
résznel a „Nagy Kristóf”-hoz.

Az általános ismert jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kiténtetett
sósorszesz—készítmények — kelendőségénél fogva — sok utáznásnak lévén
az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azok czimjegyeimet módosítom s
arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt
egyzersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

általános elismert kitünő háziszser;
különösen a bedörzsölés, kenő — gyu-
ró — gyógymódnak (massage) igen jó
hatásu. Ajánlható egyszersmind fogytisz-
tító, szerül a mennyiben a fogok fenyét
elősegíti, a foghúst erősíti és a száj
tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz el-
párolgása után, úgyszintén fejmosásra
és hajdegek erősítésére, a fejkorpakép-
ződés megakadályozásra és annak meg-
szüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90 kr, egy
kisebb üveg ára 45 kr.

Brázay Kálmán
Budapesten,

IV. ker. Múzeum-körút 23 szám.

Zomborban kapható: Czvetkovics Koszta, Engel Adolf, Engel és Gold-
stein, Gallé Emil, Gromilovits János, Heindlhofer Róbert, Lugu merszky Plató,
Mayer és Thum, Mllutinovics Csedomir, Nikolics István, Sztrilich Zsigmond,
Szredoje Gergurov, és Weidinger S. és Zs., czégeknel.

Védjegy 19. és 20. szám.
Zomborban kapható: Czvetkovics Koszta, Engel Adolf, Engel és Gold-
stein, Gallé Emil, Gromilovits János, Heindlhofer Róbert, Lugu merszky Plató,
Mayer és Thum, Mllutinovics Csedomir, Nikolics István, Sztrilich Zsigmond,
Szredoje Gergurov, és Weidinger S. és Zs., czégeknel.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez. Elemi- és baleset-biztosítási ág 1895.

	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.	forint	kr.
Karfiutesek (a kar felvével költségekkel együtt):					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	271234	37			1. Díjtartalék, levonva a viszontbiztosítók részét	2802067	74		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	60750	93			2. Tökésített nyereségtartalék	131260			
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	103	24			3. Értékpapírok arfolyamtartaléka	102704	77		
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók terítmenyeit)	148372	31	3463878	75	4. Kétes követelések tartaléka	4000			527362
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók terítmenyeit):					II. Függo károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):				
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	35016	44			1. Tűzbiztosítás	310076	19		
2. Díjtalékok	85297	18			2. Szállítmánybiztosítás	262929	59		
3. Folyó igazgatási költségek	81608	55	1704112	17	3. Jégbiztosítás	1733	79		
4. Adók és illetékek			386983	01	4. Balesetbiztosítás	53577	13		658216
III. Leírások és egyéb kiadások:					III. Díjbevétel:				
1. Leírások kétes követésekre	2669	76			1. Tűzbiztosítás	11. 823101.89			
2. Egyéb kiadások: Jarulék és kamat a hivatlanok ellátási pénztárára	6595	21	68664	97	2. Szállítmánybiztosítás	232.829.03			
IV. Tartalék függő károkra:					3. Jégbiztosítás	17.1051.56			
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	345186	17			le: viszontbiztosítás	825591.67			
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	285690	06			3. Jégbiztosítás	52.51			
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	420	—			le: viszontbiztosítás	—			52
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	56941	52	682237	75	4. Balesetbiztosítás	313653.98			
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					le: viszontbiztosítás	72987.33			2.393.8
a) Díjtartalék	2843653	39			IV. A tőkebefektetések hozadéka:				
b) Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	215173	67			1. Kétes- és leszámítási kamatok, továbbá hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál osz. betétek kamata	13023	15		
c) Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	111773	46	3170600	52	2. Jelzálogkövetelések kamatai	5000	—		
2. Tökésített nyereségtartalék	1312600	—			3. Értékpapírok kamata	215134	47		
3. Értékpapírok arfolyamtartaléka	102704	77	239014	77	4. Ingatlanok haszna hozadéka	5288	47		28785
4. Kétes követelések tartaléka	4000	—	833751	54	Egyéb bevételek:				
VI. Évi üzleti nyereség			13900343	48	1. Kötvényilletékek				
Összesen:					a) Tűzbiztosítás	36.278	93		
					b) Szállítmánybiztosítás	8569	91		
					c) Jégbiztosítás	—	—		
					d) Balesetbiztosítás	—	—		
					Összesen:	439.5	—		576184
					Összesen:				13900343

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1895).

	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.	forint	kr.
I. Élesek biztosítások és járadékok fizetése:					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Halálesre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	2415235	11			1. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)	3815244	02		
2. Élesek életre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	496500	92	3047667	71	2. Díjtavételek	327233	33		
3. Jaradékbiztosítások	141911	68			3. Tökésített nyereségtartalék	131260	—		
II. Fizetők visszavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét			704184	97	4. Értékpapírok arfolyamtartaléka	1254466	67		
III. Csak a kétes fizetésű biztosítottaknak			106830	78	5. Kétes követelések tartaléka	4000	—		
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók terítmenyeit):					6. A biztosítottak osztalékalapja	7012.5	24		1502070
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	28622	80			II. Függo károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):				
2. Szervezési költségek (törlesztve)	301885	24			1. Halálesre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók díját	6322164	87		
3. Folyó igazgatási költségek	549397	11			2. Élelesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók díját	671821	62		
4. Behajlási jutalékok	125417	16	1670182	92	3. Jaradékbiztosítások	118936	73		711083
5. Orvosi költségek	55260	52	86768	51	III. Díjbevétel:				
6. Adók és illetékek					1. Halálesre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók díját	6232164	87		
V. Leírások és egyéb kiadások: Leírások kétes követésekre					2. Élelesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók díját	671821	62		
1. Halálesre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	269410	56			3. Jaradékbiztosítások	118936	73		
2. Élelesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	201700	65	427876	44	IV. A tőkeberuházások hozadéka:				
3. Jaradékbiztosítások	1765	83			1. Kétes- és leszámítási kamatok, valamint a hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamata	6708	57		
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					2. Kötvényekre adott kölcsönök kamata	213747	21		
a) Haláles, szóló és vegyes bizt., lev. viszontbizt. részét	34563863	13			3. Jelzálogkövetés kamatai	8413	56		
b) Élelesi biztosítások, lev. a viszontbizt. részét	5926453	39			4. Értékpapírok kamatai	158494	79		
c) Jaradékbiztosítások	41860598	56			5. Ingatlanok haszna hozadéka	204123	37		230674
2. Díjtavételek					V. Egyéb bevételek:				
a) Haláles, szóló és vegyes bizt., lev. a viszontbiztosítók részét	3217133	44			1. Kötvényilletékek	33949	81		
b) Élelesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	212244	76	3431378	20	2. Egyéb üzemi bevételek	44968	63		7399
3. Tökésített nyereségtartalék	131250	—			Összesen:				5492163
4. Értékpapírok arfolyamtartaléka	1254466	67							
5. Kétes követelések tartaléka	4000	—							
6. A biztosítottak osztalékalapja	5914	43	4849037	80					
VIII. Évi üzleti nyereség:			760142	92					
Összesen:			5492163	78					

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1895. december 31-én.

Folyó szám	A tétel neve		Összesen		Folyó szám	A tétel neve		Összesen	
	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.	forint	kr.
1	A részvényesek adóselevei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	1 Alapítók	2625000	—	2625000
2	Ingatlan bírtok	—	4365208	85	4365208	85	2. Tartalék az értékpapírok arfolyam ingadozásának fedezésére	1312500	—
3	Városi ingatlanok	1277600	—	1277600	—	3. Tartalék a kétes követelések fedezésére	40000	—	40000
4	Mezőgazdasági bírtokok	90682	56	90682	56	4. Díjtartalék folyó biztosításokra az A mérlegben	3176000	52	3176000
5	Gazdasági fermények	—	696716	76	696716	76	5. Díjtartalék a viszontbiztosításokra az A mérlegben	—	—
6	Egyéb ingatlanok és egyéb ingatlanok	—	5003690	69	5003690	69	6. Díjtartalék a viszontbiztosításokra az A mérlegben	4180598	56
7	Kölcsönök a társaság felélt, kötvényeire	—	3000	—	3000	—	7. Díjtartalék a viszontbiztosításokra az A mérlegben	3431318	20
8	Jelzálog által bizt., a fellel halálkor felveendő tőkék	—	—	—	—	—	8. A viszontbiztosítók részének levonásával	—	—
9	Kamatok jelzálogalag biztosított tőkék kölcsönök ingatlankra	80060	—	1988548	80	2098548	80	—	—
10	Kölcsönök értékpapírokra	113647	87	—	113647	87	—	—	682237
11	Állam- és más értékpapírok	4302399	60	37889057	88	419450	87	—	427876
12	Folyó kamatok	187902	54	2293655	51	349828	65	—	—
13	Váltak a tőzsdén	253639	03	—	253639	03	—	—	—
14	Rendelkezésre álló penzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál	1414422	96	125865	99	1540280	95	—	—
15	Kamatok és díjak az intézet igazgatóságánál és főkapjánál	487426	86	24	72	401419	08	—	—
16	Maradvány a viszontbiztosító számláiból	378324	20	41965	89	420209	09	—	—
17	Maradvány az intézet főkapján számláiból	1146513	86	20	472	1149585	92	—	—
18	Maradvány az A mérleg I. számlájából (L. Teher)	—	99277	89	69277	84	—	—	—
19	Maradvány különböző címek alatt	296456	38	4290	10	27445	74	—	—
20	a) Adósok jelzálog-kölcsönökére hatr. kamatokkal	2400	—	14118	98	13	18	—	—
21	b) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	150321	27	1136425	83	257244	19	—	—
22	c) Letétek felszámított alapítvány	3000	—	—	3000	—	—	—	—
23	d) Besso díjazott alapítvány	6000	—	—	6000	—	—	—	—
24	e) Galabi R. alapítvány	3000	—	—	3000	—	—	—	—
25	f) Batorfalvi és vasaskegyének a társaság összes hivatalában, csekkjeiben, papír- és nyomtatvány az összes tábláikban	—	—	—	—	—	—	—	—
26	g) Előlegzett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Az 1895. december 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjtöltekezvények értéke	12978449	78	5893597	99	958367	17	67	—

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatóságára Triestben.
Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Bárdi Zsuk Ottó, Romani-Jacur Manó, Bárdi Morpurgo József, Segré V.
 A vezetők: **Köthenyi Ottó.**
Magyarországi vezérigénykés: HEGEDŰS SÁNDOR, igazgató-tanácsos, **ROTT JÓZSEF,** főnök.
 Az intézet kvarté az helyiségek Budapestben, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet vótt házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigénykésnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítmány- és üregbiztosítások az **Assicurazioni Generali** jégbiztosítások, a **Magyar jég- és viszontbiztosító rész-társaság** és baleset elleni biztosítások, az **Élesek ált. baleset elleni biztosító-társaság** számára a legelőnyösebb feltételek és legelőnyösebb díjak mellett fogadtatnak el.
A zombori főigénykés: Bárány Lipót és fia.